

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Є. СТРИКАЛЕНКО
" 28 " серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Є. СТРИКАЛЕНКО
Протокол засідання кафедри
теорії та методики фізичної культури і спорту
ХДАЕУ
від " 28 " серпня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ОК 22 ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ**

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Менеджмент у спортивній діяльності

Спеціальність – 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Херсон – 2025

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Загальна теорія підготовки спортсменів
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Теорій та методики фізичної культури і спорту
Викладач	Стрикаленко Євгеній Андрійович (Yevhenii Strykalenko), кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та ІТ https://orcid.org/0000-0001-7686-8736
Контактна інформація	Стрикаленко Євгеній Андрійович 0506219489; strikalenko76@gmail.com;
Графік консультацій	Консультації online: Viber +30506219489, Zoom https://us04web.zoom.us/j/6198520129?pwd=yMO5XrOVRtQgcXeF6H2ZHAWpFPWziR.1
Програма дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна теорія багаторічної підготовки спортсменів 2. Мета та завдання спортивного тренування 3. Принципи спортивного тренування 4. Засоби та методи спортивного тренування 5. Контроль у спортивному тренуванні 6. Сторони підготовленості спортсменів 7. Фізична підготовка спортсменів 8. Техніко-тактична підготовка спортсменів 9. Теоретична та психологічна підготовка спортсменів 10. Структура побудови тренувального заняття 11. Особливості планування навчально-тренувального процесу в річному циклі
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	<p>«Загальна теорія підготовки спортсменів», як освітня компонента, в закладах вищої освіти де відбувається підготовка фахівців з фізичного виховання та спорту, є невід'ємною частиною формування загальних та професійних якостей майбутнього фахівця. Це педагогічний процес, спрямований на формування загальних знань про систему підготовки спортсменів, вивчення теоретичних відомостей про побудову тренувального та змагального процесу, загальні та специфічні принципи спортивного тренування, засоби та методи навчання руховим вмінням, навичкам та розвитку основних рухових якостей, засобів та методів контролю за рівнем підготовленості спортсменів. В ході вивчення даної освітньої компоненти здобувачі ознайомлюються з особливостями планування тренувальної роботи для спортсменів різного рівня підготовленості та спортивної майстерності.</p>
-----------------------	---

Інформаційний пакет дисципліни	На платформі Moodle за посиланням http://www.ksau.kherson.ua/files/osv.progr/ розміщено навчально-методичний комплекс з дисципліни “Загальна теорія підготовки спортсменів”, а саме силабус, робоча програма, план лекційних та семінарських занять та методичні рекомендації щодо їх проведення, завдання до самостійного опрацювання з методичними рекомендаціями, форма та критерії поточного та підсумкового контролю, алгоритм нарахування балів за накопичувальною системою оцінювання, список використаних джерел та інформаційних ресурсів.
---------------------------------------	---

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	полягає в набутті теоретичних знань з питань системи підготовки спортсменів на різних етапах, вивченні основних аспектів спортивного тренування, організації та побудови спортивного тренування, оволодінні засобами та методами проведення спортивного тренування, узагальненні особливостей змагальної діяльності в різних видах спорту.
Завдання вивчення дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> - вивчити основні завдання спортивного тренування, загальні та специфічні методи та засоби проведення тренувальних занять, принципи підготовки спортсменів; -дослідити основні теоретичні відомості з методики проведення навчальних та тренувальних занять в залежності від різних видів спортивної підготовки; - визначити етапи підготовки спортсменів та розкрити різні види навантаження на тренувальних заняттях з особливостями їх планування в залежності від можливостей спортсменів; -вивчити структуру спортивного тренування та опанувати методики навчання руховим діям, та розвитку рухових здібностей юних спортсменів; - систематизувати механізм планування спортивного тренування для різних груп спортивної кваліфікації з різним рівнем підготовленості; - виховати у здобувачів потреби до фізичного самовдосконалення та систематичних заняттях фізичними вправами протягом всього життя.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна компетентність	ІК Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту, зокрема у сфері управління спортивними організаціями та їх підрозділами, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту та менеджменту у спортивній діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові)	<p>ФК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.</p> <p>ФК 2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.</p> <p>ФК 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.</p> <p>ФК 8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини</p> <p>ФК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.</p> <p>ФК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.</p> <p>ФК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	<p>ПРН 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.</p> <p>ПРН 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.</p> <p>ПРН 13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.</p> <p>ПРН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.</p> <p>ПРН 17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.</p>

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2 рік
Семестр	3 семестр
Курс	II
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова
Пререквізити	Ефективне вивчення даної освітньої компоненти базується на основі отримання базових знань під час вивчення предметів “Вступ до фаху”, “Історія фізичної культури”, що викладались протягом навчання на першому році навчання в ЗВО. Для якісного сприйняття матеріалу здобувачам бажано використовувати знання отримані під час власного спортивного досвіду та використовувати приклади з обраного виду спорту.
Постреквізити	Отримані, під час вивчення освітньої компоненти ”Загальна теорія підготовки спортсменів” знання необхідно використовувати під час вивчення дисциплін “Теорія та методика спортивного тренування”,

	“Педагогічна майстерність тренера”, тощо. Отримані знання дозволять здобувачу працювати фітнес-інструктором, тренером та фахівцем в галузі підготовки спортсменів в спеціалізованих спортивних закладах.
--	--

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3 кредити / 90 годин
Лекції	22 години
Практичні / Семінарські	Семінарських - 22 години
Лабораторні	не передбачено
Самостійна робота	46 годин
Форма підсумкового контролю	Залік

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Для проведення занять в дистанційному режимі застосовується мультимедійний проектор і ноутбук з використанням комп'ютерних програм Word, PowerPoint, Excel, VLS media player.
Обладнання	Теоретичні знання здобувачі отримують під час проведення онлайн занять з використання різноманітних інформаційних технологій з застосуванням комп'ютерів та інших гаджетів для якісного оволодіння програмним матеріалом. Для підвищення якості отримання знань, під час роботи в офлайн режимі, можливе використання спеціалізованих спортивних майданчиків, ігрової спортивної зали та тренажерної зали де наявні тренажери, орбітрек, велоергометр, різноманітне фітнес обладнання та інше додаткове обладнання.

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Здобувач зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно з розкладом. Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно виконувати всі завдання під час лекційних та семінарських занять, брати участь в роботі різних спортивних секцій та приймати участь в усіх спортивно-масових заходах, як університетського так і обласного рівнів. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Складання всіх контрольних заходів повинно відбуватись чітко на програму вивчення курсу на семінарських заняттях вивчення певної змістової частини та мати конкретні дедлайни. Складання теоретичних тестів та інших контрольних випробувань з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Для перескладання тестів здобувач повинен зв'язатись з викладачем і у

	<p>зазначений час отримати можливість для їх виконання. Своєчасне попередження, причин запізнення в складанні підсумкових завдань не знижує загальної кількості накопичувальних балів.</p>
Політика щодо відвідування	<p>Відвідування занять з дисципліни “Загальна теорія підготовки спортсменів” є обов’язковим. При проведенні лекційних та семінарських занять здобувач повинен чітко дотримуватись правил спілкування та роботи в онлайн режимі. Під час навчання здобувач не повинен запізнюватися на заняття. Пропущене семінарське заняття здобувач зобов’язаний опрацювати з викладачем відповідно до тематики певної змістової частини у встановлений викладачем час. Не виконанні завдання призводять до зменшення кількості накопичувальних балів та зниженню загальної оцінки за роботу протягом семестру.</p>
Політика щодо виконання завдань	<p>В ході виконання творчих завдань для самостійного опрацювання (реферати, повідомлення, презентації, тощо) здобувачі будують власні оригінальні міркування, створюючи власний погляд на ту чи іншу проблему. Виконання завдань під час проведення семінарських занять повинно ґрунтуватись на свідомому розумінні всіх запропонованих тем, а також їх місця в підготовці майбутнього тренера з виду спорту. Під час виконання завдань позитивно оцінюється творчий підхід до виконання та активність й якість роботи протягом семінарського заняття.</p>
Академічна доброчесність	<p>Виконання теоретичних завдань повинно бути цілком оригінальним. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань або розв’язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p>

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			л.	лаб.	сем.	СР	
Змістова частина 1 “Методичні основи загальної теорії підготовки спортсменів”							
1	Лекція	Загальна теорія багаторічної підготовки спортсменів	2			2	1
2	Семінарське	Теоретичні основи різних етапів багаторічної підготовки спортсменів.			2	2	7

3	Лекція	Мета та завдання спортивного тренування	2			2	1
4	Семінарське	Мета та завдання спортивного тренування в різних періодах підготовки			2	2	7
5	Лекція	Принципи підготовки спортсменів	2			2	1
6	Семінарське	Дидактичні та специфічні принципи спортивного тренування			2	2	7
7	Лекція	Засоби та методи підготовки спортсменів	2			2	1
8	Семінарське	Класифікація фізичних вправ. Дидактичні та практичні методи спортивного тренування.			2	2	7
9	Лекція	Контроль у спортивному тренуванні	2			2	1
10	Семінарське	Роль та місце контролю в спортивному тренуванні. Види контролю.			2	2	10
	ПК ЗЧ 1		10		10	20	43
Змістова частина 2 “Підготовка спортсменів у структурі багаторічного спортивного вдосконалення”							
11	Лекція	Сторони підготовки спортсменів	2			2	1
12	Семінарське	Види спортивної підготовки.			2	2	7
13	Лекція	Фізична підготовка спортсменів	2			2	1
14	Семінарське	Фізична підготовка спортсменів. Завдання загальної та спеціальної фізичної підготовки.			2	2	7
15	Лекція	Техніко-тактична підготовка спортсменів	2			2	1
16	Семінарське	Технічна та тактична підготовка спортсменів та її роль у змагальному результаті.			2	2	7

17	Лекція	Теоретична та психологічна підготовка спортсменів	2			2	1
18	Семінарське	Роль психологічної та теоретичної підготовки в спортивній результативності.			2	2	7
19	Лекція	Структура побудови тренувального заняття	2			2	1
20	Семінарське	Тренувальне заняття, як основа системи підготовки спортсмена. Структура тренувального заняття основні завдання кожної з частин.			2	3	7
21	Лекція	Особливості планування навчально-тренувального процесу в річному циклі	2			2	1
22	Семінарське	Планування спортивного тренування. Види та завдання мікро та мезоциклів.			2	3	16
	ПК ЗЧ 2		12		12	26	57

9. Форми і методи навчання

Лекція	Вербальні (розповідь, пояснення та роз'яснення, аналіз та корегування) та наочні (показ навчального матеріалу у вигляді презентацій, відео роликів та навчальних фільмів) методи.
Практичні /Семінарські	Вербальні (розповідь, роз'яснення, аналіз та корегування якості виконання вправ) та наочні (показ правильності виконання, створення уявлення про виконання вправи) методи. Практичні методи спрямовані на навчання та вдосконалення техніки виконання різноманітних рухів, та практичні методи спрямовані на розвиток тих чи інших фізичних якостей.
Лабораторні	не передбачено навчальним планом
Самостійна робота	Словесні методи навчання: пояснення, розповідь. Проведення самостійних занять включає викладення теоретичного матеріалу з використанням наочного матеріалу з використанням мультимедійних технологій. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Поточний контроль відбуватиметься безпосередньо на кожному лекційному та семінарському занятті у вигляді оцінки присутності на занятті, активності та інтенсивності роботи протягом заняття. Здебільшого використовується опитування та спостереження, як метод контролю. Поточний контроль дозволяє оцінити систематичність та ефективність засвоєння програмного матеріалу.

Max 1	Max 7	Max 1	Max 7	Max 1	Max 7	Max 1	Max 7	Max 1	Max 10	Max 43	Max 1	Max 7	Max 1	Max 7	Max 1	Max 7	Max 1	Max 7	Max 1	Max 7	Max 1	Max 16	Max 57	Max 100
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------	-----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------	-----------	---------

Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

11. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Васьков Ю. В. Управління фізичним вихованням в загальноосвітньому навчальному закладі / Ю.В. Васьков, І.М. Пашков. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2018. 192 с 2. Гринчук А. А. Удосконалення техніко-тактичної майстерності у студентів-баскетболістів у вищих навчальних закладах / А.А. Гринчук, Ю.С. Чехівська, О.А. Гуренко. // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 2018.№6.С. 85–89. 3. Іваній І.В. Фізична культура особистості фахівця фізичного виховання та спорту, К.: Університетська книга, 2023. - 128 с. 4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях. Навчально-методичний посібник / В.М. Костюкевич – Вінниця: Планер, 2016 – 159 с. 5. Стрикаленко Є.А. Ефективність методики розвитку фізичних якостей жінок молодого віку засобами фітнесу / О.Г. Шалар, В.М. Гузар, Є.А. Стрикаленко. - Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. – Випуск 11 (143) 21. – С. 21 — 25.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strykalenko Y. Teaching approaches in extracurricular physical activities for 12-14-year-old pupils under environmentally unfavorable conditions / Mykola Halaidiuk, Borys Maksymchuk, Oksana Khurtenko, Ivan Zuma,

	<p>Zoryana Korytko, Rehina Andrieieva, Yevhenii Strykalenko, Ihor Zhosan, Yaroslav Syvokhop, Olena Shkola, Olena Fomenko, Iryna Maksymchuk // Journal of Physical Education and Sport, 18 (4), 2284-2291.</p> <p>2. Strykalenko Y. The correlation between intelligence and competitive activities of elite female handball players / Yevhenii Strykalenko, Oleh Shalar, Viktor Huzar, Serhii Yuskiv, Hanna Silvestrova, Nina Holenco // Journal of Physical Education and Sport (JPES), Vol.20(1), Art 8, pp 63-70, 2020</p> <p>3. Strykalenko Yevhenii, Shalar Oleh, Serhiy Shapoval (2023) Optimization of strength training of young people using exercise devices Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «MODERN DIRECTIONS AND MOVEMENTS IN SCIENCE». Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg P. 568-577.</p> <p>4. Бубка С. Н. Розвиток рухових здібностей людини / С.Н. Бубка. Донецьк : АПЕКС, 2020. 302 с.</p> <p>5. Стрикаленко Є.А. Фізична підготовка жінок засобами пружинячих черевиків «KANGOO JUMPS» / Є.А. Стрикаленко, О.Г. Шалар, Д.О. Строган. - Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія №15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт» зб. наукових праць / за ред.. О.В. Тимошенка. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – Випуск 5 К (86) 17. – С. 331-336.</p> <p>6. Фізична культура в школі: навчальна програма для 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів. К.: Літера ЛТД, 2018. 368 с.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p>1. https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Zagalna_teoriya_Burla.pdf. Бурла О.М., Гончаренко В.І., Кравченко І.М., Ласточкін В.М., Гудим С.В. Загальна теорія підготовки спортсменів. 2015. - 183 с.</p> <p>2. http://www.twirpx.com/file/1497079/ Круцевич Т.Ю., Теорія і методика фізичного виховання. Том 1, Київ: Олімпійська література, 2020. - 392 с.</p> <p>3. http://studme.com.ua/163308264092/meditsina/razvitie_fizicheskikh_kachestv.htm Розвиток фізичних якостей. Фізична культура</p> <p>4. https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/RP-Zagalna-teoriya-pidgotovki-sportsmena.pdf Бондаренко І.Г. Робоча програма з дисципліни “Загальна теорія підготовки спортсменів”, 2022, 37 с.</p>